

30+21 ερωτήσεις για το κατά Ιωάννην

Κατά το εαρινό Εξάμηνο 2025 για το μάθημα ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ προσπαθήσαμε και προσεγγίσαμε τα εξής βοηθήματα, που ανεβάσαμε και βρίσκονται προς μελέτη στα Έγγραφα στο open eclass:

1. Αριστοτέλης, *Περί ερμηνείας* (De Interpretatione)
2. Αγουρίδης, *Ερμηνεία των Αγίων Γραφών και η σύγχρονη θεολογική πραγματικότητα*
3. Σιώτης, *Ερμηνεία και Ερμηνευτική*
4. Καρακόλης, *Το κατά Ιωάννην ευαγγέλιο*
5. Γιανναράς, *Ενθάδε – Επέκεινα: Απόπειρες οντολογικής ερμηνευτικής*
6. Παρουσίαση του "Ενθάδε - Επέκεινα" (Παπαθανασίου)
7. Παπαθανασίου, *Δόξα Θεού και λύτρωση ανθρώπου στο κατά Ιωάννην ευαγγέλιο*

Με βάση το περιεχόμενο του βιβλίου «Το κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο: Αφηγηματικό και θεολογικό υπόμνημα» του Καθηγ. Χρήστου Καρακόλη, προσφέρουμε ένα σύνολο από **30+21 ερωτήσεις για τις εξετάσεις**, καταναμεμημένες σε **θεωρητικές, ερμηνευτικές, συγκριτικές και ανακεφαλαιωτικές** κατηγορίες. Οι ερωτήσεις προκύπτουν από το περιεχόμενο του έργου και καλύπτουν κρίσιμες ενότητες και θεματικές.

A. Θεωρητικές Ερωτήσεις (10)

1. Ποιο είναι το κειμενικό είδος του κατά Ιωάννην Ευαγγελίου και ποιες οι βασικές αφηγηματικές του ιδιαιτερότητες;
2. Ποια η διαφορά μεταξύ των συνοπτικών και του κατά Ιωάννην ευαγγελίου ως προς τη χρονολόγηση της δημόσιας δράσης του Ιησού;
3. Ποιες είναι οι βασικές θεωρίες για τον συγγραφέα του κατά Ιωάννην και ποια επιχειρήματα υποστηρίζουν την παράδοση περί του Ιωάννη του Ζεβεδαίου;
4. Ποιο είναι το θεολογικό μήνυμα του προλογικού ύμνου (1:1-18);
5. Πώς εξηγείται η απουσία της καθιερωμένης ευχαριστιακής αναφοράς στο κατά Ιωάννην;
6. Ποιος είναι ο «αγαπημένος μαθητής» στο κατά Ιωάννην και τι ρόλο διαδραματίζει;
7. Πώς προσεγγίζει η Ιωάννεια θεολογία την έννοια της «αιώνιας ζωής»;
8. Ποια είναι τα κύρια «σημεία» του Ιησού στο κατά Ιωάννην και ποια η θεολογική τους λειτουργία;
9. Ποιο είναι το περιεχόμενο και η σημασία της Αρχιερατικής Προσευχής (Ιω 17);
10. Πώς αποτυπώνεται η έννοια της ενότητας Πατρός και Υιού στο ευαγγέλιο;

B. Ερμηνευτικές Ερωτήσεις (10)

11. Ποια είναι η θεολογική σημασία της μεταβολής του ύδατος σε οίνο (2:1-11);

12. Πώς ερμηνεύεται ο διάλογος Ιησού και Νικόδημου για την άνωθεν γέννηση (Ιω 3);
13. Ποια είναι η πνευματική σημασία της διδασκαλίας του Ιησού για τον «άρτο της ζωής» (Ιω 6);
14. Ποια είναι η λειτουργία της Σκηνοπηγίας στο αφηγηματικό πλαίσιο των κεφαλαίων 7–10;
15. Ποιο το θεολογικό νόημα της θεραπείας του εκ γενετής τυφλού;
16. Πώς προβάλλεται η έννοια της «δόξας» στον θάνατο και την Ανάσταση του Λαζάρου;
17. Πώς ερμηνεύεται ο καθαρισμός του Ναού στο Ιω 2;
18. Ποια είναι τα νοήματα της νύξης των ποδιών στο Ιω 13;
19. Ποιο είναι το περιεχόμενο και το ύφος των αποχαιρετιστήριων λόγων (κεφ. 13–17);
20. Πώς παρουσιάζεται η σταύρωση του Ιησού στο κατά Ιωάννην και πώς ερμηνεύεται θεολογικά;

Γ. Συγκριτικές και Αναλυτικές Ερωτήσεις (10)

21. Συγκρίνετε τη διδασκαλία περί της «Βασιλείας του Θεού» στα συνοπτικά με την έννοια της «αιώνιας ζωής» στο Ιωάννη.
22. Αναλύστε τις διαφορές των αφηγηματικών δομών στα τέσσερα ευαγγέλια.
23. Πώς συγκρίνεται η σκηνή της ανάστασης στο Ιω 20 με τις αντίστοιχες στα συνοπτικά ευαγγέλια;
24. Συγκρίνετε τον λόγο περί του καλού ποιμένα (Ιω 10) με μία από τις παραβολές των συνοπτικών.
25. Ποιο είναι το θεολογικό υπόβαθρο της αναφοράς στο Άγιο Πνεύμα στο Ιω 14–16;
26. Αναλύστε τη λειτουργία των ιουδαϊκών εορτών στο ευαγγέλιο του Ιωάννη.
27. Ποια η σημασία της μαρτυρίας του Ιωάννη του Βαπτιστή στην αρχή του ευαγγελίου;
28. Πώς συνδέεται η αφηγηματική πρόοδος με την προοδευτική αποκάλυψη της ταυτότητας του Ιησού;
29. Ποια είναι η συμβολική λειτουργία του φωτός στο κατά Ιωάννην;
30. Ποια προβλήματα εγείρει η ιστορική αξιοπιστία του κατά Ιωάννην σε σχέση με τα άλλα ευαγγέλια;

Δ. Ο σπουδαιότερος ανά κεφάλαιο στίχος - Ανακεφαλαιωτικές Ερωτήσεις (21)

1. 1:14 «Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο...»: Η ενανθρώπιση του Θεού – θεμέλιο της χριστιανικής πίστεως.

2. 2:11 «Ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν τῶν σημείων...»: Πρώτο θαύμα – δείχνει τη θεϊκή εξουσία του Χριστού.
3. 3:16 «Οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον...»: Κορυφαία περίληψη του Ευαγγελίου.
4. 4:24 «Πνεῦμα ὁ Θεός...»: Ορίζει τη φύση της αληθινῆς λατρείας.
5. 5:24 «Ὁ ἀκούων τὸν λόγον μου...»: Υπόσχεση αιώνιας ζωῆς μέσω πίστεως.
6. 6:35 «Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς...»: Ο Ἰησοῦς ως τροφή για την ψυχή.
7. 7:38 «Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ...»: Το Ἅγιο Πνεῦμα ως ζώσα πηγή.
8. 8:12 «Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου...»: Ο Χριστὸς προσφέρει φως και καθοδήγηση.
9. 9:5 «Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾶ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου»: Επαναλαμβάνει την αποστολή Του μέσα από το θαύμα του τυφλού.
10. 10:11 «Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός...»: Παρουσιάζει την αυτοθυσία Του για τα πρόβατά Του.
11. 11:25 «Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ...»: Κορύφωση θεολογίας της ἀνάστασης.
12. 12:24 «Ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου...»: Θυσία και καρποφορία – προεικονίζει τον Σταυρό.
13. 13:34 «Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν...»: Καλεῖ τους πιστοὺς σε ἀγάπη ὡς Εκείνος.
14. 14:6 «Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ...»: Απόλυτη δήλωση μοναδικότητας του Χριστοῦ.
15. 15:5 «Χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν»: Εξάρτηση των πιστῶν ἀπὸ τον Χριστό.
16. 16:33 «Θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον»: Ἐλπίδα ἐν μέσω θλίψεων.
17. 17:21 «Ἴνα πάντες ἐν ᾧσιν...»: Προσευχὴ του Ἰησοῦ για ἐνότητα των πιστῶν.
18. 18:37 «Εἰς τοῦτο γεγέννημαι...»: Ο Ἰησοῦς μαρτυρεῖ για την ἀλήθεια μπροστά στον Πιλάτο.
19. 19:30 «Τετέλεσται»: Ἡ αποκορύφωση του ἔργου της σωτηρίας.
20. 20:29 «Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες»: Μακαρισμὸς για την πίστη χωρὶς ὄραση.
21. 21:17 «Σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε»: Ο Πέτρος ἀποκαθίσταται με βάση την ἀγάπη του.

Ιούνιος 2025/π. Κ. Π.